

PROFESYONEL ÖĞRETMENLİK

Prof. Dr. Mustafa Zülküf ALTAN

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-359-7 Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı Yayıncı Sertifika No
Profesyonel Öğretmenlik 47518

Yazar Baskı ve Cilt
Mustafa Zülküf ALTAN Göktuğ Ofset
ORCID iD: 0000-0001-9391-5856

Yayın Koordinatörü Bisac Code
Yasin DİLMEN EDU000000

DOI
10.37609/akya.2791

Kütüphane Kimlik Kartı

Altan, Mustafa Zülküf.

Profesyonel Öğretmenlik / Mustafa Zülküf Altan.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.

256 s. : 135 x 210 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253993597

1. Eğitim.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Canım annem, Sezan Altan'ın anısına
(1933-2009)

ÖNSÖZ

Kitabın önceki versiyonu “*Profesyonel Öğretmenliğe Doğru*” adıyla beş baskı yaptı ve pek çok öğretmene ulaştı. Kitabın yazımına annemin ölümünden (Mayıs, 2009) hemen sonra başlamış ve üzüntümü biraz da olsa bastırmayı amaçlamıştım. Kitap içeriği tamamen kendi öğretmenliğimde kullandığım ve önem verdiğim konularla, derslerimde aldığım notların bir araya getirilmesinden oluşmaktaydı. Zaman içinde her baskı için bazı eklemeler ve düzeltmeler yapılmıştı. Son gelişmeler ışığında kitabı yeni bir formata kavuşturmanın da zamanı gelmişti.

Profesyonel Öğretmenlik adlı bu yeni versiyonuna hem güncel konular eklendi hem de düzenlemeler yapılarak yepyeni bir forma kavuşması sağlandı. Kitapta ütopik hiçbir konu yer almadığından, hemen her başlık, öğretmenlerin hem genel öğretmenlik felsefelerine hem de günlük öğretimlerinde kendilerine yardımcı olacak ve onların birer profesyonel öğretmen olmalarına katkı sağlayacaktır. Bu formatıyla, kitap, hemen her alandan ve her seviyedeki öğretmenin ve öğretmen olmayı düşünenlerin kişisel gelişimine katkı sağlayarak, profesyonel birer öğretmen olmalarına yardımcı olacak bir başucu kitabı olma potansiyelindedir.

Annemin sağlığında annemin, vefatı sonrası da benim bütün yükümü üstlenen, cefakâr ve fedakâr ablam, Ayşe Canan Altan’a, benim, ben olmama katkı sağlayan öğrencilerime, kitabın önceki versiyonlarını okuyarak birer profesyonel öğretmen olma yolunda adım atanlara ve kitabın bu yeni versiyonuyla benzer bir yola çıkacaklara son olarak da hayatıma giren, başta İlkokul öğretmenim *Müşfika Aydın* hanımefendi olmak üzere, bütün profesyonel öğretmenlere teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ VE PROFESYONELLİK	1
Profesyonellik, Nitelik ve Nitelikli Öğretim	2
PROFESYONEL ÖĞRETMENLİK YOLUNDA CEVAPLAMANIZ GEREKEN BAZI SORULAR	5
Ne Tür Bir Öğretim ve Ne Tür Bir Öğrenme?.....	6
Rahatlık Alanınızdan Çıkabilmelisiniz.....	7
Ne Biliyorsunuz ve Nelere İhtiyacınız var?.....	7
Kendinizi Tanıyor musunuz?	8
Öğrencilerinizin ve Meslektaşlarınızın Sizden Beklentileri Neler?.....	9
Katıldığınız Mesleki Gelişim Faaliyetleri, Öğretme ve Öğrenmeyi Değiştiriyor mu?	10
PROFESYONEL BİR ÖĞRETMENİN BİLMESİ GEREKEN BAZI TEMEL KONULAR	11
Bireysel Farklılıkları Temel alan Kişiselleştirilmiş Öğretim ve Profesyonel Öğretmen	11
Beynin İşlevleri, Beyin Baskınlığı ve Öğrenme.....	14
Genel zekâ	20
Çoklu zekâ kuramı	24
Yaş ve öğrenme	28
Cinsiyet ve öğrenme.....	30
Tutum ve öğrenme	32
Kendine güven ve öğrenme	33
Risk alma ve öğrenme.....	34
Öğrenme stratejileri ve öğrenme.....	37
Öğrenme stilleri ve öğrenme	38
Kişilik ve öğrenme.....	39
Alan bağımlı/Alan bağımsızlık ve öğrenme	41

Belirsizliği tolere edebilme ve öğrenme	44
Kaygı düzeyi ve öğrenme	45
Öğrenmeye dair inançlar ve öğrenme	46
Motivasyon ve öğrenme	47
Öğrenme/Öğretme Modelleri	49
Davranışçı kuram	49
Bilişsel kuram.....	50
Basamaklı bilişsel gelişim kuramı	51
Sosyal gelişim kuramı	51
Yapılandırmacı kuram	53
Buluşsal öğrenme kuramı	55
Sorgulamaya dayalı öğrenme kuramı.....	55
Benim Öğretmenlik Felsefem.....	61
ÖĞRETMENLİK FELSEFENİZ.....	61
Benim Öğretmenlik Felsefem	61
SINIFINIZDA KENDİ NİTELİK DÜNYANIZI OLUŞTURUNUZ	67
NİTELİK VE BAŞARI VADEDEN İFADELER	71
NİTELİK VE BAŞARI VADEDEN DAVRANIŞLAR.....	73
KİŞİSEL ODANIZ VEYA ÖĞRETMENLER ODASININ NİTELİĞİ .	75
İLETİŞİM.....	77
Sözel Olmayan İletişiminizi Geliştiriniz.....	77
Etkin Sorgulama Teknikleri.....	79
ÖĞRETMENLİĞE BAŞLAMADAN ÖNCE	85
Uzman Olunuz	85
Resmi Otorite Olunuz	85
Sosyalleşme/Genel Kültür Elemanı Olunuz	86
Olanak Sağlayıcı Olunuz	86
Rol Model Olunuz.....	87
İnsancıl Olunuz	87

SINIF ORGANİZASYONU	89
Takım Olarak Çalışınız	89
Derse Mutlaka Varmak İstedığınız Hedefi Belirterek Başlayınız	90
Mola Verip Öğrencilerinize Nerede Olduğunuzu Söyleyiniz	90
Dersinizi Bitirirken Öğrencilerinize Nerede Bulunduğunuzu Söyleyiniz	90
Büyük Resmi Sürekli Göz Önünde Tutunuz	91
İLK GÜN	93
Öğretmeninizle Tanışın Oyununu Oynayınız	93
Biraz Bekleyiniz	95
Öğrencilerinizi Hazırlayınız	95
Zihinlerini Açınız	96
Öğrencilerinizin İştahını Kabartınız	96
DERS ANLATIMI	99
Dersinizi Elinizdeki Materyale Göre Ayarlayınız	99
Kulaklarınızla Düşününüz	99
Noktalama İşaretlerini Mola Vererek Yapınız	99
Müziğinizi Sözlerle Uyumlu Hâle Getiriniz	100
Baharatı Unutmayınız	100
Şansınızı Deneyiniz	100
HAREKETLERİNİZ	101
Fiziksel Düşününüz	101
Bir Arkadaşınızın Fikrine Başvurunuz	101
Anlatım Şeklinizi Test Ediniz	101
Bir Maske Takınız	102
Biraz Teatral Olunuz	102
Uzaysal İfadeyi Kullanınız	102
Öğrencilerinize Biraz Dinlenme Şansı Veriniz	103
Zamanı Asla Kontrol Etmeyiniz	103

TAHTALAR	105
Sınıfa Girer Girmez Tahtayı Tamamen Siliniz.....	105
Her Ana Bölümden Sonra Tahtayı Temizleyiniz.....	106
Yamalı Bohça Yapmaktan Sakınıınız.....	106
Materyalle Tahta Arasında Sıkışmayınız	107
Sınıfla Tahta Arasında Sıkışmayınız.....	107
Akıllı Tahtalar.....	108
Öğrenciyi sürece dâhil ediniz	108
Renklerden yararlanınız.....	108
Öğrencilerin çalışmalarını kaydediniz	108
Sınıfı eve taşıyınız.....	108
İnterneti kullanınız	109
DERS ANLATIMINI BİR SANAT	
GÖSTERİŞİNE DÖNÜŞTÜRÜNÜZ	111
Ders Anlatımını Bir Şov Olarak Düşününüz	111
Soru Cevap Oyunu Oynayınız	112
Nokta Nokta Her Şeyi Konuşunuz.....	112
Fikirlerinizi Şahıslandırınız	112
Elmalarınızı Pazarlayınız.....	113
DÜŞÜNMEYİ ÖĞRETİNİZ.....	115
Değerlendirme Yapmalarını İsteyiniz	115
Çıkarım Yapmalarını İsteyiniz	116
Sebeup-Sonuç İlişkilerini Sorunuz	116
Karşılaştırma Yapmalarını ve Örnekler Vermelerini İsteyiniz	116
Çözüm Yollarını Sorunuz	117
Yansıtmalarını İsteyiniz	117
Kırmızı Bir Bayrak Sallayınız.....	118
Araştırma Yapmaya Özendiriniz	119
Araştırma Süreçleri Sırasında Rehberlik Ediniz.....	119
Dikkate Almak ve İletişim Kurmak Konusunda Heveslendiriniz... 119	
Yeni Fikirleri Cesaretlendiriniz.....	120

ÖRNEKLER	121
Doğru Olsun.....	121
Basit Olsun.....	121
Anlaşılabilir Olsun.....	121
İlginç Olsun	122
Aktarılabilir Olsun.....	122
ÖĞRENCİLERİNİZE OKUMA KONUSUNDA YARDIM EDİNİZ. 123	
Ön Hazırlık İçin Tekrar Yapınız.....	123
Kuşbakışı Değerlendirmesi Yapınız.....	123
Kelimelerin Üzerinde Durunuz	124
Kafalarında Soru İşaretleri Oluşturunuz	124
Tartışma Hazırlayınız.....	124
Rolleri Değişiniz	124
UZUN DERSLER	125
Öğrenci Girdisi.....	125
Sınıfınıza Fikir Kutusu Yerleştiriniz.....	125
Katkılarına Dönüt Veriniz.....	125
Hazırlık.....	126
Geçmişe Takılı Kalmayınız.....	126
Üç Basamakta Anlatınız.....	126
Elinizin Altında Bir Rehber Bulundurunuz	127
Büyük Düşününüz.....	127
Sınırlarınızı Belirleyiniz	128
Onları Kaybetmeden Kazanınız	128
TARTIŞMALAR	129
Öğretmen Katılımı	129
Önderlik ediniz, sürüklemeyiniz.....	129
Katılımcıları takdir ediniz.....	129

Derinleştiriniz.....	130
Geliştiriniz.....	130
Beklenmeyi kabul ediniz.....	130
Gittikleri yere kadar takip ediniz.....	130
Katkılarını dikkate alınız.....	130
Kendinize not veriniz.....	131
Öğrenci Katılımı.....	131
Öğrencilerinizi hareketlendiriniz.....	132
Öğrencilerinizi gruplar arasında dolaştırınız.....	132
KAVRAMLAR VE YAPILAR.....	135
Gelişime Açık Olunuz.....	135
Oyuncularla Temasa Geçiniz.....	135
Zaman ve Mekânda Yolculuk Yapınız.....	136
GRUP PROJELERİ.....	137
Hedef Çalışmayı Belirgin ve Açık Tutunuz.....	137
Gruptakilerin Sayısının Hedef Çalışmasına Uygun Olmasını Sağlayınız.....	138
Zaman Sınırlamasını Sıkı Tutunuz.....	138
Çalışmalarını Değerlendiriniz.....	139
NASIL ÖĞRETİYORSUNUZ?.....	141
Kontrol Ediniz.....	141
Sıradan Biri Gibi Davranınız.....	141
Bir Öneri Kutusu Açınız.....	142
Öğrenci Değerlendirmelerine Reaksiyon Gösterme.....	142
Açık olunuz.....	142
Objektif olunuz.....	143
Olup biteni göz önünde bulundurunuz.....	143
Sadece eldeki verilere tepki gösteriniz, spekülasyonlara değil.....	144
İfadeleri değerlendiriniz.....	144

Şahitleri tespit ediniz	145
Hedeflerinize yoğunlaşınız	145
Kendiniz yapınız.....	146
Kanepeye şöyle bir uzanınız	146
Teknolojik bir ayna kullanınız.....	146
Bir günlük tutunuz.....	147
ÖĞRENCİLERİ OKUMAYA MOTİVE ETMEK	149
Okumaları İçin Nedenleri Olsun.....	149
En İyisini Kabul Ediniz	149
Kaç Kişinin Ödevini Yaptığını Sormayınız	150
Konuyu Sorularla Tekrar Etmekten Kaçınınız.....	150
Kimlere Söz Hakkı Veriyorsunuz?.....	150
Kaybettiklerini Bulmalarını Sağlayınız.....	151
Okuma Metnini Sınıfta İşleyiniz ve Olası Dirence Hazır Olunuz... 151	
Define Avına Çıkarınız	151
Zayıf İlişkiyi Buldurunuz.....	152
Serbest Bırakınız.....	152
Avantajlardan Yararlanınız	152
Farklı bir Şey Deneyiniz.....	152
Okumayı Takdir Ediniz.....	153
MESLEKTAŞLARINIZLA PAYLAŞINIZ	155
Birbirinizi Senede En Az Bir Kez Ders Anlatırken İzleyiniz	155
Meslektaşınızın Sınıfındaki Öğrencilerle Konuşunuz	155
Meslektaşınızın Sınıfında Kullandığı Bir Sınavı gözden Geçiriniz . 156	
Bir Okuma Setini Ya da Ödev Problemlerini Tamamlayınız.....	156
Öğretmenlik Mesleği ile İlgili Bir Kitap Okuyunuz veya Bir Film İzleyiniz.....	156
Birbirinizin Sınıfındaki Öğrenci Değerlendirmelerini Gözden Geçiriniz ve Tartışınız	157
Profesyonel Olunuz	158
Gelişim İçin Bir Plan Hazırlayınız.....	158

MOTİVASYON: Kritik Anlar	161
Sebepleri Araştırınız.....	161
Kendi Nedenlerinizi Kontrol Ediniz	161
Öğretmenlik Yaptığınız Alanın Dışında Farklı Bir Alanı Öğreniniz.....	162
ÖĞRENCİLERİ DEĞERLENDİRMEK	163
Yazılı Ödevleri Puanlandırma.....	165
İletişim kurunuz	165
Derse katılıma puan veriniz.....	165
İçeriğin kavranmasına puan veriniz	165
İletişim becerilerini puanlayınız	165
Birbirleriyle olan iletişimlerine puan veriniz.....	166
Yaratıcılıklarına puan veriniz	166
Değerlere puan veriniz	166
Üründen ziyâde sürece puan veriniz	166
Duyuşsal içeriğe puan veriniz.....	167
Sınavları Değerlendirmek.....	167
Tamam demenin, mükemmel olduğunu aklınızdan çıkarmayınız.....	167
Eğrilere dikkat ediniz.....	168
ÖZETLEMEK: Bir Kez Daha.....	171
Amaçlarınızı Belirleyiniz	171
Onlara Bir Resim Çiziniz.....	171
Anamlı Tekrarlar Öğrencileri Güdülemeye Yardımcı Olabilir.....	172
Karşı koyunuz ve mutlu ediniz.....	172
Tekrarlar, özet perspektif sağlarlar. Her şeyi bir ceviz kabuğuna yerleştiriniz.....	172
Topu onların sahasında tutunuz.....	173
Bütün başlıkları bir araya getiriniz	173
Tekrarlar, ihtiyaç duyulan belirli alanlara yönlendirilebilir. İhtiyaç duyduğunuz zaman uygulayınız	173
Dizginleri öğrencilerinize bırakınız.....	174

Tekrarlar, sınavdaki belli bölümler hedef alınarak yapılabilir. Öğrencilerinizi bir test sürüşüne davet ediniz	174
Tekrarlar, yeni bakış açıları ve yöntemler sağlayabilir.....	175
Rolleri değişiniz.....	175
Bir TV şov programı hazırlayıp sununuz.....	175
Gelin üstüme.....	175
Biraz da alt-üst ediniz.....	175
Kendinizi sınıfa bir misafirmiş gibi davet ediniz.....	175
DAVRANIŞ BOZUKLUKLARIYLA İLGİLENMEK	177
Davranış: Konuyu Dağıtmak, Konudan Konuya Atlamak, Konuyla İlgisi Olmayan Örnekler ve Çıkarımlar Yapmak	177
Davranış: Utangaçlık veya Sessizlik, Derse Katılım Azlığı.....	178
Davranış: Gevezelik, Her Şeyi Bilmek ve Müdahâle Etmek, Manipüle Etmek veya Kronik Hâle Gelmiş Sızlanma.....	178
Davranış: Cevabını Bildikleri Soruları Sormak, Sizi Zor Durumda Bırakarak Tuzağa Düşürmek.....	178
Davranış: Konuşmacının Sözüünü Kesmek, Tartışmak, Söylediğiniz Her Şeye Muhâlefet Etmek, Kişiyeye Yönelik Sözler Söylemek	179
Davranış: Tribünlere Oynamak, Diğer Öğrencileri Hiç Sayarak Kendi Görüş ve Ajandasına Takılı Kalmak.....	179
Davranış: Düşmanlık, Kabalık, Direnç Gösterme, Sinirli, Tartışmacı, Kavgacı Davranış	179
Davranış: Sızlanmak, Yasal veya Olmayan Bir Konuda Şikâyet Etmek.....	180
Davranış: Yanındakilerle veya Çevresindekilerle, Konuyla ilgisiz veya Kişisel Amaçlı konuşmak	180
Davranış: Ders Sırasında Cep Telefonlarının Zillerinin Çalması, Cep Telefonlarıyla Oynama veya Mesaj Alıp Göndermek.....	181
STRES VE MESLEKİ YAŞAM.....	183
COVID-19 SALGINI PERSPEKTİFİNDE EĞİTİM ve	189
PROFESYONEL ÖĞRETMEN	189
Öğretmenlik Mesleğini Savunmamızın Tam Zamanı.....	193
Öğretmenlere ve Öğrencilere Öncelik Vermeliyiz	195
Yumuşak Becerilere Odaklanılmalıdır.....	196

Değişim Nereden Başlamalıdır?	197
Hızlı Başarısız mı? Yavaş Başarılı Olmak mı?	197
Krizden, Öğretme ve Öğrenmeye Dair Bir Dönüşüm Gerçekleştiriniz 198	
Uzaktan Öğretme Sürecinde Hangi Becerilere İhtiyacınız Var ve Bunları Geliştirmek İçin Ne Tür Bir Eğitime İhtiyaç Duyulmaktadır, Neler yapmalıyız?.....	200
DAHA ETKİLİ BİR UZAKTAN ÖĞRETİM/ÖĞRENİM İÇİN BAZI EK ÖNERİLER.....	205
Öğretmenlik Felsefenizi Uzaktan Öğretime Adapte Ediniz.....	206
Tutkunuzu ve Sabrınızı Gösteriniz.....	208
İletişim Becerinizi Geliştiriniz (Yazılı ve Sözlü)	209
Empati Kurunuz ve Dikkate Alınız	209
Süreç Konusunda Bilgilendiriniz.....	210
Basitleştiriniz.....	210
Uzaktan Öğretim Bağlamından Geriye Doğru Çalışınız	211
Ders Süresine Dikkat Ediniz	211
Lider Bir Öğretmen Olduğunuz Kadar Lider Bir Öğrenci de Olunuz	211
Teknik Altyapınızı Sağlam Tutunuz	212
Derse Katılma Konusunda Öğrencilerinizi Eğitiniz	212
Farklı Şeyler İçin Farklı Araçlar Kullanınız.....	213
Anlama Becerilerinden Ziyâde İçeriğe Odaklanınız	213
Yeni içeriği Eski Bilinenlerle İlişkilendiriniz.....	214
Sınıf Yönetimi, İyi Bir Öğrenim İçin İlk Şarttır	214
İnteraktif, Aktif ve Paylaşımçı Katılım Olmasına Özen Gösteriniz	215
Devam ve Kamera Konusunda Standardınız Olsun	215
Her Şeyi Test Ediniz, Önceden planlayınız ve Her Şeyin Bozulabileceğini Varsayınız.....	216
Güçlendiriniz ve Yetkilendiriniz.....	216
Seçici Olunuz.....	217
Ders Başlangıç ve Bitişlerine Dikkat Ediniz.....	217
Ne Yaptığınızı Bilsinler	218

Öğrenmenin Gerçekleşip Gerçekleşmediğini Sık Sık Değerlendiriniz . 218	
Nasıl Hissettiklerini Kontrol Ediniz.....	219
TEKNOLOJİ BAĞLAMINDA YAPAY ZEKÂ ve ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ.....	221
SON SÖZLER	231
YARARLANILAN KAYNAKLAR	235

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Altan, M. Z. (1999). Çoklu Zekâ Kuramı. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 17:105–111.
- Altan, M. Z. (2001). Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st century. A review article. **TESOL Quarterly**, 204–205.
- Altan, M. Z. (2001). The Theory of Multiple Intelligence: What Does It Offer to EFL Teachers, **Modern English Teacher**, 10, 1, 52–56.
- Altan, M. Z. (2010). Teaching Global Issues through Intercultural Communication, Critical Thinking and Multiple Intelligences. **Modern English Teacher**, 19, 1, 60-64.
- Altan, M. Z. (2011). Çoklu Zekâ Kuramı ve Değerler Eğitimi. **Eğitim ve Öğretim Dergisi**, 1, 4, 53–57.
- Altan, M. Z. (2012). Introducing The Theory of Multiple Intelligences İno ELT Programs. **Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi**, 32, 57–64.
- Altan, M. Z. (2012). Eğitim, Çoklu Zekâ Kuramı ve Çoklu Zekâ Kuramında Onuncu Boyut: Ahlâkî Zekâ, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 22, 1, 137–144.
- Altan, M.Z. (2016). **Öğretmenliğe Dair Filmler ve Öğretmenler**. PEGEM.
- Altan, M.Z. (2017). **Türkiye'nin Eğitim Çıkmazı Girişimci Öğretim Girişimci Öğretmen** (3. Baskı). PEGEM.
- Altan M.Z. (2018). Psychological Type and Teaching: A Case of Prospective ELT Teachers. **International Journal of Languages' Education and Teaching**, 2, 295 308.
- Altan, M.Z. (2019). **Eğitim Ateşi**. (2. Baskı). Eğitim Yayınevi.
- Altan, M.Z. (2020). **Uzaktan eğitimde çocukları nasıl yönlendirmeliyiz?** <https://www.haber7.com/egitim/haber/2961462-uzaktan-egitimde-cocuklari-nasil-yonlendirmeliyiz/?detay=1> linkinden erişildi.
- Altan, M.Z. (2020). Yükseköğretimde Öğrencinin Dersi ve Öğretim Elemanının Öğretim Performansını Değerlendirmesi: Pedagojik Formasyon Sertifikası Eğitimi Örnekleme. **Yükseköğretim ve Bilim Dergisi**, 10:3, 559-572.
- Altan, M.Z. (2020). Backstage story of a Successful Online Course Experience. **Revista Catalana de Pedagogia**, 18, 99-111.
- Altan, M.Z. (2021). Pre-service English Language Teachers' Reflections on Cooperative Assessment. **European Journal of Alternative Education Studies**, 6 (2). 1-19.
- Altan, M.Z. (2022). **Eğitim Terörü**. Destek Yayınları.
- Altan, M.Z. (2022). Öğrenciler Çalışmıyor, Umursamıyor veya Motive Değiller, Neden? **Anadolu Türk Eğitim Dergisi**, 4(1), 21-33.
- Altan, M.Z. (2023b). **Biyoloji ve Teknoloji Terörü**. Destek Yayınları

- Altan, M.Z. (2023a). New Emphasis of School Assessment in a Changing World. **Asian Journal of Education and Social Studies**. 40 (4), 35-46.
- Anderson, L. W., Krathwohl, D.R. (2001). **A taxonomy for learning, teaching, and assessing: a revision of Bloom's taxonomy of educational objectives**. Longman.
- Bloom, B. S. (ed.) (1956). **Taxonomy of Educational Objectives, the classification of educational goals. Handbook I: Cognitive Domain**. McKay.
- Brown, H. D. (2000). **Principles of language learning and teaching**. Longman.
- Bruner, J. S. (1961). The act of discovery. **Harvard Educational Review**, 31, 21-32.
- Carol, C. C. & Roberts, C. (1996). Ambiguity Tolerance and Field Independence as predictors of Proficiency in English as a second Language. **Language Learning**, 36,1:27-45.
- Carol, Dweck (2006). **Mindset: The New Psychology of Success**. NY: Random House.
- Crowner, R. (1997, September 24). **Sex wars between men & women said left-brain right brain function**. Free Press Release. http://www.free_press_release.com/news/200709/1190666309.html linkinden erişildi.
- Dewey, J. (1933). **How we think: A restatement of the relation of reflective thinking to the educative process**. Heath and Company.
- Ducharme, E.R. (1993). **The lives of teacher educators**. Teachers College Press.
- Gardner, Howard. (1983). **Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences**. Basic Books.
- Gardner, Howard. (1993) **Multiple Intelligences: The Theory in Practice**. Basic Books.
- Gardner, Howard. (1999). **Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st Century**. Basic Books.
- Gardner, R. C. & Lambert, W. E. (1972). **Attitudes and motivation in second language learning**. Newbury House.
- Grace, C. (1998). Personality type, tolerance of ambiguity, and vocabulary retention in CALL. **CALICO Journal**, 15(1-3), 19-45.
- Hannaford, C. (2011). **The Dominance Factor: How Knowing Your Dominant Eye, Ear, Brain, Hand & Foot Can Improve Your Learning**. Great River Books.
- Hooks, Bell. 1994. **Teaching to Transgress: Education as the practice of freedom**. Routledge.
- Witkin, H.A., & Goodenough, D.R. (1981). **Cognitive Styles: Essence and Origins**. International Universities Press, Inc.
- James, William (1890). **The Principles of Psychology**. Classics in the History of Psychology, an internet resource developed by Christopher D. Green of York University, Toronto, Ontario.
- James, William. (1978). **The Writings of William James: A Comprehensive Edition**. University of Chicago Press.
- Joyce, B., Calhoun, E. & Hopkins, D. (1997). **Models of Learning—tools for teaching**. Open University Press.

- Keirse, D., Bates, M. (1984). **Please understand me: Character & temperament types**. Gnosology Books.
- Kolb, D. A. (1976). **The learning style inventory technical manual**. McBer.
- Lupton, M. (2012, August 22). **What is inquiry learning?** [Web log post]. <http://inquirylearningblog.wordpress.com/2012/08/22/what-is-inquiry-learning/> linkinden erişildi.
- Murdoch, K. (2010). **Phases of inquiry**. <http://www.kathmurdoch.com.au/uploads/media/phasesofinquiry.pdf> linkinden erişildi.
- Maslow, Abraham (1954). **Motivation and Personality**. Harper Publisher.
- Mazziotta, C. J., Toga, W. A., & Frackowiak, S. R. (2000). **Brain mapping: The disorders**. Academic Press.
- MBTI. The Myers Briggs Foundation. <http://www.myersbriggs.org/my-mbti-personality-type/mbti-basics/> linkinden erişildi.
- McLeod, S. A. (2019, July 11). Bruner - learning theory in education. **Simply Psychology**. <https://www.simplypsychology.org/bruner.html> linkinden erişildi.
- Murdoch, K. (2010). **Phases of inquiry**. <http://www.kathmurdoch.com.au/uploads/media/hasesofinquiry.pdf> linkinden erişildi.
- National Research Council. (2001). **Knowing what students know: The science and design of educational assessment**. Washington, DC: National Academies Press.
- National Research Council (2011). **Assessing 21st century Skills: Summary of a workshop**. Washington, D.C.: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/13215> linkinden erişildi.
- Oxford, R. (1990). **Language learning strategies: What every teacher should know**. Heinle & Heinle.
- Piaget, J. and Inhelder, B. (1969). **The Psychology of the Child**. Basic Books.
- Rabinowicz, T., Dean, D. E., Petetot, J. M., de Courten Myers, G.M. (1999 February). Gender differences in the human cerebral cortex: More neurons in males; more processes in Females. **Journal of Child Neurology**, 14, 2, 98-107.
- Reid, J.M. (ed.) (1995). **Learning Styles in the ESL/EFL Classroom**. Heinle and Heinle Publishers.
- Roose, K. (16 Şubat 2023). A Conversation with Bing's Chatbot Left Me Deeply Unsettled **Nytimes**. <https://www.nytimes.com/2023/02/16/technology/bing-chatbot-transcript.html> linkinden erişildi.
- Savery, J. R. (2005). BE VOCAL: Characteristics of successful online instructors. **Journal of Interactive Online Learning**, 4, 2, 141-152.
- Shaywitz, B.A., et al. (1995). Sex differences in the functional organization of the brain for language. **Nature**, 373 (6515), 607-609.
- Shepard, L. A. (2000). The role of assessment in a learning culture. **Educational Researcher**, 29,7, 4-14.
- Shah, Y. J. & Gardner, L. W. (Eds). (2007). **Handbook of Motivation Science**. Guilford Press.

- Skinner, B.F. (1953). **Science and Human Behavior**. B. F. Skinner Vakfı sitesinde ücretsiz pdf sürümü. <http://www.bfskinner.org/BFSkinner/PDFBooks.html> linkinden erişildi.
- Susskind, D., Manyika, J., Saldanha, J., Burrow, S., Rebelo, S., Bremmer, I. (2020). **LIFE POST.COVID-19. Six prominent thinkers reflect on how the pandemic has changed the world**. International Monetary Fund. 2020. <https://www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/2020/06/how-will-the-world-be-different-afterCOVID-19> linkinden erişildi
- Tennant, M. (1997). **Psychology and Adult Learning**, Routledge.
- The Great British Intelligence Test. **BBC**. (17 Nisan 2020). <https://www.bbc.co.uk/mediacentre/latestnews/2020/great-british-intelligence-test> linkinden erişildi.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2020). **International Commission on the Futures of Education. Education in a post COVID world: Nine ideas for public action**. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373717> linkinden erişildi.
- Vygotsky, L. S. (1978). **Mind and society: The development of higher mental processes**. Harvard University Press.
- Williams, K. (31 MarT 2023). AI chatbot ‘talked young dad-of-two into suicide’, devastated wife claims. **Mirror**. <https://www.mirror.co.uk/news/world-news/ai-chatbot-talked-young-dad-29596965> linkinden erişildi.